

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku "P." sp. z o.o. w W.
przy uczestnictwie "T." sp. z o.o. w W., (...), "T." sp. z o.o. w W., M. G. i K. G.
o wpis zmiany uprawnionego z tytułu służebności przesyłu w dziale trzecim księgi
wieczystej nr (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 listopada 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 23 października 2017 r. oddalił wniosek „P.” spółki z o.o. w W. o wpis w dziale III księgi wieczystej służebności przesyłu, a Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2018 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

Do wniosku dołączono „Oświadczenie o sprzedaży sieci telekomunikacyjnej i przejściu z mocy prawa służebności przesyłu”, datowane na dzień 31 grudnia 2015 r. i opatrzone notarialnym poświadczeniem podpisów stron składających to oświadczenie. W dokumencie tym odnotowano m.in., że wnioskodawca oraz

uczestnik postępowania spółka z o.o. „T.” są operatorami telekomunikacyjnymi, że sieć przesyłowa stanowiła dotąd wyłączną własność sprzedającego i wchodziła w skład jego przedsiębiorstwa, oraz że na mocy umowy sprzedaży cała ta sieć wraz z kompletną infrastrukturą została zbyta na rzecz wnioskodawcy, przy czym umowa była bezwarunkowa i nie została zawarta na próbę. Dodano, że sprzedaży dokonano 31 grudnia 2015 r., i z tą chwilą na nabywcę przeszła służebność przesyłu. Wskazano również, że strony zgodnie wnoszą o dokonanie zmiany wpisu w księdze wieczystej, poprzez wykreślenie uczestnika i wpisania wnioskodawcy, jako operatora uprawnionego do służebności przesyłu.

Sąd Okręgowy uznał, że dołączone do wniosku powyżej wskazane „Oświadczenie o sprzedaży sieci telekomunikacyjnej i przejściu z mocy prawa służebności przesyłu” z dnia 31 grudnia 2015 r. jest niewystarczające dla dokonania żądanego wpisu, gdyż tym dokumentem wnioskodawca nie wykazał faktu nabycia tej sieci.

Skarga kasacyjna wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego – oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. – zawiera zarzut naruszenia art. 305³ § 1w zw. z art. 49§1 k.c., art. 626⁸ w zw. z art. 626⁹ k.p.c., i zmierza do uchylenia tego postanowienia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żądanie wnioskodawcy dotyczyło zmiany wpisu w dziale III księgi wieczystej, poprzez wykreślenie uczestnika i wpisania jego, jako operatora uprawnionego do służebności przesyłu. Chodziło zatem o uzyskanie potwierdzenia prawa do korzystania ze służebności przesyłu wpisanej na rzecz pierwotnie uprawnionego uczestnika, spółki „T.”.

Istota zarzutów skargi kasacyjnej sprowadza się do twierdzenia, że Sąd błędnie uznał, iż dołączony do wniosku dokument „Oświadczenie o sprzedaży”, z uwagi na jego treść, nie stanowi podstawy do żądanego wpisu. Rozstrzygnięcia przeto wymaga kwestia, czy ten dokument, spełniający wymóg art. 31 ust.

1u.k.w.h., mógł w połączeniu z treścią księgi wieczystej stanowić podstawę wnioskowanego wpisu w świetle art. 628⁸ § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 628⁸ § 2 k.p.c., który w swej treści nawiązuje do uchylonego art. 46 ust. 1 u.k.w.h. Sąd rozpoznając wniosek o wpis, bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis, ten podobnie jak uchylony art. 46 ust. 1 u.k.w.h., wyznacza zakres kognicji sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym, zarówno sądu pierwszej instancji rozpoznającego wniosek o wpis, jak i sądu drugiej instancji rozpoznającego apelację od wpisu. Kognicja sądu wieczystoksięgowego podlega więc istotnym ograniczeniom, skoro sąd bada jedynie treść wskazanych dokumentów i nie ma możliwości czynienia ustaleń nie wynikających z treści dokumentów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 109/01 nie publ.). Badanie treści księgi wieczystej odnosi się do stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej i do ustalenia, czy prawo, którego wniosek dotyczy, wywodzi się z prawa poprzednika.

Służebność przesyłu jest zbywalna; przechodzi na nabywcę przedsiębiorstwa lub nabywcę urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. (art. 305³ § 1 k.c.). Zbycie urządzeń, ze skutkiem zbycia służebności przesyłu, dotyczy urządzeń, które wchodziły do przedsiębiorstwa nowego przedsiębiorcy przesyłowego. Nabycie tych urządzeń daje nabywcy podstawę do żądania ujawnienia w dziale III księgi wieczystej uprawnienia do służebności przesyłu, i, w rezultacie, do korzystania z tej służebności.

Z art. 305³ § 1 k.c. wynika, że ustawodawca uznał samą umowę zbycia przedsiębiorstwa lub urządzeń przesyłowych za podstawę przejścia na nabywcę uprawnienia do służebności przesyłu. Zatem zasadnie Sąd Okręgowy uznał, wbrew zarzutom skargi, że dla zmiany uprawnionego do służebności przesyłu wpisanego w dziale III księgi wieczystej wymagane jest przedłożenie takiej umowy w formie dla dokumentu stanowiącego podstawę wpisu w księdze wieczystej. Chodzi o wykazanie takim dokumentem nabycia przedsiębiorstwa lub urządzeń przesyłowych.

Skoro więc dołączony do wniosku dokument zatytułowany „Oświadczenie o sprzedaży sieci telekomunikacyjnej i przejściu z mocy prawa służebności przesyłu”, zawierający wskazane na wstępie oświadczenia stron umowy sprzedaży urządzeń przesyłowych z dnia 31 grudnia 2015 r., nie mieści w sobie oświadczenia woli o sprzedaży skarżącemu tych urządzeń, to niepodobna uznać, jak chciałby tego skarżący, że stanowi on podstawę do żądanego wpisu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.